

Oudsbergenaar Daan Franken is misschien wel de jongste begrafenisondernemer van het land: op zijn 22ste heeft hij een uitvaartfirma overgenomen in Heusden-Zolder. **“De interesse voor dit beroep kwam toen mijn opa overleed en ik mocht helpen met hem in de kist te leggen.”**

Daan uit Oudsbergen is 22 en al zelfstandig begrafenisondernemer

UITVAARTSECTOR
HEUSDEN-ZOLDER/OUDSBERGEN
Karel Moors

Of hij de allerjongste begrafenisondernemer van België is, weet hij niet precies, maar Daan Franken uit Oudsbergen zal alleszins bij de benjamins in zijn sector horen: de 22-jarige is sinds april zaakvoerder van funerarium J. Beyne dat hij overnam in Heusden-Zolder.

Franken stamt helemaal niet uit een familie van begrafenisondernemers, zijn partner staat in het onderwijs. “Ze weten dat ik niet met tegenzin ga werken, want dan hou je dit niet vol. Ik doe dit met passie. Het is wel een drukke job, je bent dag en nacht bereikbaar. Er zijn kalme periodes, maar er kan ook heel veel werk zijn, dat is niet te voorspellen”, lacht Daan. “Een werkdag duurt makkelijk tien à twaalf uur en als je thuis komt, stopt het niet.”

“In 2011 is mijn opa overleden. De begrafenisondernemer die de uitvaart verzorgde, heeft me er heel nauw bij betrokken en zo is de interesse voor dat beroep begonnen. Ik was er ook wel nieuwsgierig naar: ik mocht aanwezig zijn bij de verzorging en helpen om mijn opa in zijn kist te leggen. Een heel mooi beroep, vond ik al op mijn dertiende”, gaat Daan verder.

Daan Franken uit Oudsbergen is een van de benjamins onder de begrafenisondernemers. “Toen ik op mijn dertiende mocht helpen om mijn opa in zijn kist te leggen, vond ik het al een mooi beroep.”
FOTO RAYMOND LEMMENS

“Ik ben als jobstudent begonnen en op mijn vijftiende kon ik op leercontract bij een begrafenisondernemer. Daar heb ik drie jaar gewerkt. Daarna was ik nog drie jaar bij een andere begrafenisfirma aan de slag. Toen die werd overgenomen, ben ik vertrokken. Ik hoorde dat Begravenissen Beyne te koop stond en ben gaan praten. Ik zag het pand en was onmiddellijk verkocht. We zijn tot een akkoord gekomen en de dochter van de vorige eigenaars is nu bij

mij in dienst. Zo’n overname moet altijd in goeie verstandhouding gebeuren, anders werkt het niet. Daar heb ik het echt wel getroffen.”

Budgetbegravenis

Het nodige diploma kwam er via avondonderwijs. “Ik heb twee jaar cursus gevolgd bij Syntra in Hasselt. Ze hebben voor mij een uitzondering gemaakt zodat ik als zestienjarige avondles kon volgen met de volwassenen. Maar het

meeste leer je toch in de praktijk”, vindt Daan.

Sinds augustus biedt Franken ook budgetbegravenissen aan, een uitvaart aan bodemprijzen zeg maar. “Niet iedereen heeft het budget voor een uitvaart met alles erop en eraan. Voor 1.950 euro regelen wij een eenvoudige begravenis zonder extra’s: geen drukwerk, geen overlijdensbericht in de krant, een goedkope kist, slechts één keer begroeting,... Een budgetcrematie kan ook, maar da’s iets duurder.”

Daan runt met een compagnon ook een bedrijfje in een geheel andere branche: ze verhuren springkastelen en feesttenten. “Daar zijn we drie jaar geleden mee begonnen als hobby maar dat zijn we stilletjes aan het afbouwen. Mijn compagnon heeft een frituur overgenomen en voor mij is het ook niet meer te combineren. Ik wil mijn energie toelagen op het begeleiden van families bij begravenissen. De springkastelen zijn een aflopende zaak.”

Geen cel meer voor psychotische arrestanten

ZAAK-CHOVANEC
BRUSSEL
Dirk Coosemans

De lokale en federale politie wil arrestanten met het Exited Delirium Syndroom niet meer in de cel opsluiten. Twee maanden na het uitlekken van de zaak-Chovanec stelde de politietop eergisteren een eerste nieuwe richtlijn voor.

De eerste echte operationele maatregelen na de zaak-Chovanec zijn genomen. Maandag vaardigde de lokale en federale politietop een infofiche uit, gericht aan alle personeelsleden. Daarin worden duidelijke

richtlijnen vermeld over hoe ze het beste omgaan met arrestanten die symptomen van het zogenaamde Exited Delirium Syndroom (EDS) vertonen, de gemoedstoestand waarbij arrestanten uiterst agressief zijn en onder meer zichzelf pijnigen, zoals in de zaak-Chovanec.

“Veilige omgeving”

Voornaamste verandering is dat dergelijke arrestanten bij voorkeur niet meer naar de cel gebracht worden. “Probeer de persoon naar een veilige omgeving te loodsen. Vermijd opsluiting in een cel en laat de betrokkene bij voorkeur overbrengen met een ambulance onder toezicht van een (MUG)arts. Zorg voor eventuele

De dood van Jozef Chovanec. FOTO AP

bewaking bij transport naar en verblijf in het ziekenhuis.” Dit geldt ook voor mensen die al in de cel zitten en daar EDS-symptomen beginnen te vertonen. Een heel andere aanpak dan in de zaak-Chovanec dus.

Bovendien moet de Officier Bestuurlijke Politie, de chef die verantwoordelijk is voor de arrestatie, steeds ter plekke komen. In de zaak-Chovanec was die er gewoonweg niet.

Opleidingen

“We zullen ook de opleidingen herbekijken, om de agenten te leren omgaan met EDS bij arrestanten”, zegt Sarah Frederickx, woordvoester van de federale politie. “Er komt ook nog een multidisciplinair overleg met alle hulpdiensten en de artsen.” Dat overleg was er nu nog niet. “Maar we gaan ervan uit dat artsen mensen in nood zullen helpen en dus meteen de oproep van de politie zullen beantwoorden.”

Ann Van De Steen, de raadsvrouw van de familie Chovanec, is tevreden maar het gevoel is dubbel. “Indien deze maatregel eerder gekomen was, had Jozef nog geleefd. De juiste maatregelen hadden er eerder kunnen komen: na de dood van Jonathan Jacob (in 2010, nvd.) bijvoorbeeld.” Jonathan Jacob stierf eveneens in een politiecel toen hij psychotisch gedrag vertoonde en door de zogenaamde ‘bottinnekens’ in de cel overmeesterd werd.

Ook de politievakbond NSPV reageert tevreden op deze nieuwe richtlijn. “De verantwoordelijkheid komt bij de politiechef en bij de arts. Dat is een belangrijke steun voor de agent in het veld”, aldus voorzitter Carlo Medo.

Darth Vader!!

I AM YOUR PAPA

Meer en meer volwassenen praten tegenwoordig, ook in een formele context, over hun “mama en papa” in plaats van “moeder en vader”. Kinderachtig, vinden sommigen. Een doodnormale evolutie, voor de ander. Taalexperts spreken van een trend.

“We zien ‘mama’ en ‘papa’ opduiken waar we het niet verwachten. Een item in *Het Journaal* vertelt me dat een orka weer mama is geworden.”

Ruud Hendrickx
Taaladviseur van de VRT

Niemand zegt nog vader en moeder

TAAL
HASSELT
Christine De Herdt

Zelden werd er met zoveel vuur gediscussieerd op het VRT-taalforum als nu. “Is het niet vreemd dat volwassenen van 30 jaar en ouder praten over hun mama of papa? Ik blijf die namen associëren met baby’s en jonge kinderen.” De op het eerste gezicht simpele vraag lokte in de Facebook-groep VRT Taal een storm van reacties uit. Opmerkelijk: uit de post blijkt dat er opvallend veel mensen op die manier praten over hun ouders. Peter Debrabandere, docent Nederlands aan de Vives Hogeschool, spreekt van een

trend. “Zeker jongere generaties hoor je tegenwoordig vertellen over hun mama of papa. Twintigers, dertigers, veertigers, zelfs, vijftigers.” Of dat dan een probleem is? “Taalkundig is daar niks mis mee. Alle talen evolueren. Het is de realiteit.”

Dat zegt ook Sarah Van Hoof, docent Nederlands aan de UGent. “De woorden mama en papa waren aanvankelijk aanspreekvormen die kinderen gebruikten voor hun ouders. Nu lijken ze in toenemende mate als synoniem voor de substantieven moeder en vader gebruikt te worden. En dat in allerhande contexten.”

“Mama en papa zie je opduiken op plekken waar je het niet verwacht”, bevestigt Ruud Hendrickx, de taalbewaker van de VRT. “Een item in *Het Journaal* over een orka die met haar dode jong weken rondzwom, vertelt me

dat het zoogdier weer mama is geworden. Terwijl die reporter dat dier van haar noch pluim kent. Op die manier krijgt het woord mama een emotionele lading.”

Meer gezag in WO1

Maar vanwaar die shift, die bijna onopgemerkt onze taal aan het veranderen is? Daarvoor moeten we de geschiedenis induiken. “Voor de Eerste Wereldoorlog was het gebruikelijk je vader vader te noemen. En je moeder moeder. Die woorden creëerden gezag. Zorgen voor afstandelijkheid. De generaties die volgden spraken logischerwijze ook over hun ‘vader’ en ‘moeder’”, vertelt sociologieprofessor Walter Weyns (Universiteit Antwerpen).

Vandaag blijft er van die hiërarchie niet meer zoveel overeind. “Moeders en dochters, zonen en vaders gaan vriendschappelijker

met mekaar om. De zakelijkheid is weggefallen. Dan wordt het makkelijker om koosnaampjes te gebruiken als je het over je moeder of vader hebt. Ook al ben je dan al lang volwassen en zelf moeder of vader geworden.”

Mams en paps

Bovendien is onze taal de laatste twintig jaar informeler geworden, zegt Ruud Hendrickx. “Er is meer empathie, zeker in de verslaggeving van de VRT. Reporters stellen zich niet meer boven hun publiek. Dat doen ze door bijvoorbeeld meer emotioneel geladen woorden te gebruiken. Die woorden nemen mensen ook over in hun eigen taal.”

Debrabandere: “Mama en papa gaan we daardoor niet meer gebruiken als aanspreekwoorden maar als beschrijvende woorden, in een meer formele context.”

Andere ouderbenamingen blijven hun oorspronkelijke functie van aanspreekwoord wél behouden. “Een reporter ga je nooit horen spreken over de mams of paps, het moeke of vake van een politicus.”

Verkleuterling?

Sommigen spreken van een infantilisering van onze taal. Ook Debrabandere: “Dat een onderwijzer tegen een leerling zegt: ‘Is dat jouw mama?’, tot daar aan toe. Maar dat je in het nieuws kunt horen dat mama’s en papa’s ouderschapverlof kunnen nemen, dat vind ik niet alleen raar, maar eigenlijk ook een verkleuterling.” Hendrickx is het daar niet mee eens. “Veel hangt af van de positie die je zelf inneemt: een nuchtere verslaggever zonder kinderen of een kersverse moeder? Het verschil in verslaggeving – eerder afstandelijk of net niet – is groot.”

RECHTBANK Acht dagen cel voor priester die zelfmoord niet verhinderde

Een Brugse priester is door het hof van beroep veroordeeld tot acht dagen cel met uitstel voor schuldig verzuim bij een zelfdoding. Op 1 oktober 2015 werd de priester opgebeld door een 54-jarige kennis uit Gistel, die al langer met depressies kampte. Nadat zijn relatie was stukgelopen, belde hij de bevriende priester driemaal en stuurde hij vier sms’jes. In de volgende nacht verstikte de man zichzelf in zijn wagen. Volgens de ex-vrouw had de priester alarm moeten slaan. De rechtbank volgde dat standpunt. “Had de beklagde meer doeltreffende hulp geboden, dan was de man die avond misschien niet gestorven.” (b)